

Kermauner, Aksinja in Vogrinec, Silvester: **Orfejeva lira**.

(zemljevid Jaka Vukotič). Dob: Miš, 2023, 244 str.

| M – 4. stopnja

| dekleta, družina, stari starši, šole, mladostniki, medosebni odnosi, šport, karate, pustolovščine, potovanja skozi čas, nadnaravno, Ptuj, arheologija, rimska doba, mitreji, grajski rovi, raziskovanje

Mladinski roman, prvi iz zbirke Srebrna sekira, za bralce v srednji šoli, tudi že za dobre bralce proti koncu osnovne šole.

Roman je tako večplasten in bogat z mnogimi temami, hkrati pa pisan privlačno, da bi nekako moral pritegniti širok krog mladih bralcev ... in najbrž tudi odrasle, predvsem mentorice in mentorje branja!

Spodbude za branje:

- Preberem vsebinska gesla: kako je mogoče, da avtorja obravnavata vse to?! Kaj vidimo na naslovnici, kakšno zgodbo nam obeta? Gre za preplet resničnosti in fantastike, družinske in pustolovske zgodbe z raziskovanjem zgodovine. Kaj je Orfejeva lira? Kako je ta lahko združljiva s karatejem?! V zahvalah obeh avtorjev na koncu knjige je videti, da sta v roman vpletla nekaj elementov tudi iz svojega življenja.
- Po branju poslušamo odzive drug drugega: zanima me, na kaj se bodo mladi bralci najprej odzvali.
- Pogovor vodim tako, da izluščimo, kaj vse prinaša roman. Problemska plast: odraščanje gimnazijke Evi/Evridikie; starša sta stremuška, premožna, zaradi dela veliko odsotna; medgeneracijski odnosi (z ljubečo babico na Krasu in s starima staršema, babico arheologinjo in dedkom zgodovinarjem, ki trpi za posledicami kapi; odnosi z vrstniki /skupina deklet okrog Brigitte in prijateljica Lucija;/ prijateljstvo in prva ljubezen (Tian in Mitja). Kaj pa bi sodilo v fantastiko? Fantastična plast (Evin videnja, potovanje skozi čas, dogajanje v rovih pod gradom), ki se prepleta z raziskovanjem zgodovine, Ptujja in njegovih rimskih časov in mitrejev, kar ne gre brez antičnih zgodb in latinskih pregovorov.
- V romanu je zelo veliko o karateju, saj ga Evi trenira in postane tudi uspešna tekmovalka, toda še bolj pomembno je, da se s pomočjo treningov spremeni v odločno samostojno mladenko, ki se na spoprijeti tudi s temnimi silami iz preteklosti. Zakaj se je Evi odločila za karate, medtem, ko sta jo starša silila k baletu? (Na ulici doživi spolno nadlegovanje.)
- Roman je do neke mere tudi kritičen do družbene razslojenosti, ki je še kako vidna tudi v šoli, kritičen do sodobnih mladih.
- Kako doživljamo pogosti vzklik »frdamana duša« Evinega dedka, ki trpi za posledicami kapi? (Avtorica se taktno, toda s humorjem dotakne staranja in bolezni).

- Roman se konča z mnogimi odprtimi vprašanji ... no, saj je šele prvi iz zbirke *Srebrna sekira* 😊 (Npr. nam je povsem jasno, kakšni vlogi igrata fanta Mitja in Tian?!; Evina babidita (Afrodita Fajt) in deda imata dva sinova, dvojčka Fortunata (kiparja) in Feliksa, Evinega očeta; nekje v zgodbi je namig, da Evi morda ni Feliksova hči, saj je bila mama Suzana najprej s Fortunatom ...)
- Smo kaj pozabili?

Nadaljnje spodbude za branje:

- Na koncu knjige je kratka predstavitev mitraizma in seznam uporabljene literature. Bi kdo pripravil referat o mitraizmu, zgodovini Ptuja in znamenitosti, ki bi jih veljalo obiskati? Kdo bo obnovil mitološko zgodbo o Orfeju in Evridiki?
- Skupina mladih bralcev prouči virtualno gradivo Ptujkega muzeja in nam ga predstavi: <https://pmpo.si/ptujski-muzej-virtualno/>
- Bo slovarček neznanih besed in izrazov v borilnih veščinah spodbudil koga med nami, da pripravi krajšo predstavitev karateja? Med mladimi bralci je morda kdo, ki trenira karate. Sicer pa povabimo na srečanje kakšnega karateista ... ali pa morda kar soavtorja Silvestra Vogrinca. 😊
- Bi želeli kaj vprašati avtorico Aksinjo Kermauner? Lahko zberete vprašanja in ji pišete. Lahko pa jo povabite na srečanje, toda v tem primeru preglejte, kaj vse je napisala in še kakšno njenih knjig tudi preberite: <https://www.bralnaznacka.si/sl/nastopi-ustvarjalcev/avtorji/kermauner-aksinja>

mag. Tilka Jamnik